

maanantai, 11. heinäkuuta 2022

Tehtävä 1. Oslon pankki laskee liikkeelle kahdentyyppisiä kolikoita: alumiinikolikoita (merkitään niitä A :lla) ja pronssikolikoita (merkitään niitä B :llä). Mariannella on n alumiinikolikkoa ja n pronssikolikkoa järjestettynä riviin mielivaltaisessa alkujärjestyksessä. *Ketju* on mikä tahansa alijono, joka koostuu peräkkäisistä, samantyyppisistä kolikoista. Olkoon $k \leq 2n$ kiinnitetty positiivinen kokonaisluku. Marianne suorittaa toistuvasti seuraavan operaation: hän etsii pisimmän ketjun, joka sisältää k :nnen kolikon vasemmalta ja siirtää kaikki kolikot tässä ketjussa rivin vasemmanpuoleiseen päähän. Esimerkiksi jos $n = 4$ ja $k = 4$, niin prosessi, joka alkaa järjestyksestä $AABBBABA$, olisi

$$AABBBABA \rightarrow BBBAAABA \rightarrow AAABBBBA \rightarrow BBBBAAAA \rightarrow BBBBAAAA \rightarrow \dots$$

Etsi kaikki sellaiset parit (n, k) , missä $1 \leq k \leq 2n$, joille mistä tahansa alkujärjestyksestä jossain prosessin vaiheessa päädytään tilanteeseen, jossa vasemmanpuoleisimmat n kolikkoa ovat samantyyppisiä.

Tehtävä 2. Olkoon $\mathbb{R}^+$ positiivisten reaalilukujen joukko. Etsi kaikki funktiot $f: \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}^+$, joille jokaista $x \in \mathbb{R}^+$ kohti on olemassa täsmälleen yksi $y \in \mathbb{R}^+$, joka toteuttaa ehdon

$$xf(y) + yf(x) \leq 2.$$

Tehtävä 3. Olkoon k positiivinen kokonaisluku ja S äärellinen joukko parittomia alkulukuja. Todista, että on olemassa korkeintaan yksi tapa (lukuunottamatta kiertoa ja peilausta) sijoittaa joukon S alkiot ympyrälle siten, että minkä tahansa kahden vierekkäisen luvun tulo on muotoa $x^2 + x + k$ jollekin positiiviselle kokonaisluvulle x .

tiistai, 12. heinäkuuta 2022

Tehtävä 4. Olkoon $ABCDE$ konvekssi viisikulmio, jolle $BC = DE$. Oletetaan, että viisikulmion $ABCDE$ sisällä on piste T , jolle $TB = TD$, $TC = TE$ ja $\angle ABT = \angle TEA$. Suora AB leikkaa suoran CD pisteessä P ja suoran CT pisteessä Q . Oletetaan, että pisteet P, B, A, Q sijaitsevat suorallaan tässä järjestyksessä. Suora AE leikkaa suoran CD pisteessä R ja suoran DT pisteessä S . Oletetaan, että pisteet R, E, A, S sijaitsevat suorallaan tässä järjestyksessä. Osoita, että pisteet P, S, Q, R sijaitsevat ympyrällä.

Tehtävä 5. Etsi kaikki sellaiset positiivisten kokonaislukujen kolmikot (a, b, p) , joissa p on alkuluku ja

$$a^p = b! + p.$$

Tehtävä 6. Olkoon n positiivinen kokonaisluku. *Pohjoismainen neliö* on $n \times n$ -ruudukko, joka sisältää kaikki kokonaisluvut luvusta 1 lukuun n^2 siten, että jokainen ruutu sisältää tasan yhden luvun. Kaksi eri ruutua ovat naapureita, jos niillä on yhteinen sivu. Jokainen ruutu, jonka jokaisessa naapurissa sijaitsee sitä suurempi luku, on *laakso*. *Kiipeävä polku* on yhdestä tai useammasta ruudusta koostuva sarja ruutuja, joka toteuttaa seuraavat ehdot:

- (i) Sarjan ensimmäinen ruutu on laakso,
- (ii) jokainen sarjassa seuraavana esiintyvä ruutu on edellisen ruudun naapuri, ja
- (iii) luvut sarjan ruuduissa ovat kasvavassa järjestyksessä.

Etsi pienin mahdollinen kokonaislukumäärä kiipeäviä polkuja Pohjoismaisessa neliössä luvun n funktiona.